

es saia

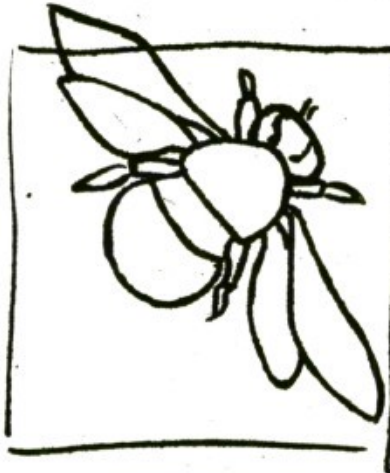
PRENSA
COMUNITAT

D'ALGAI DA

Nº 54

Juny de 1985

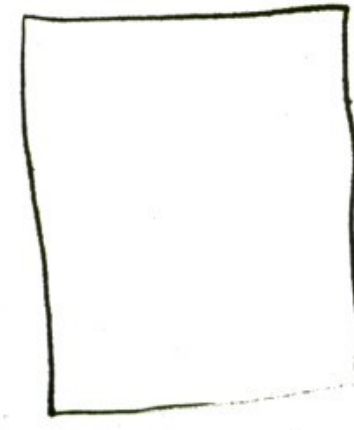
preu: 80 ptes.

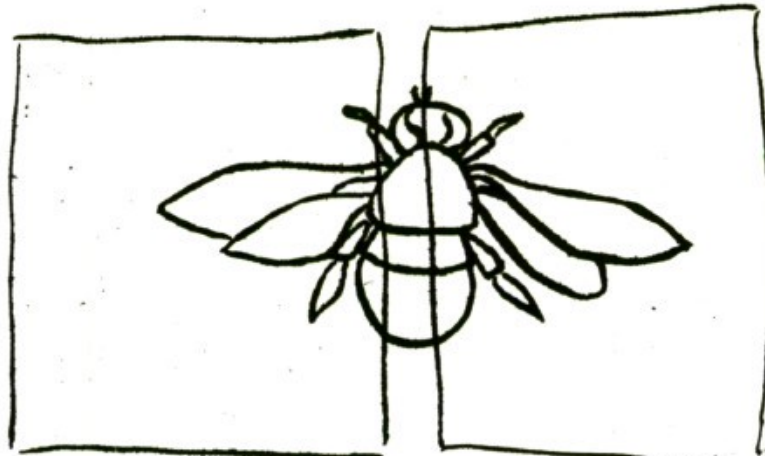
A a A
a a A a

g

B B B
b B B
b b b

Editorial

Hi ha persones que disfruten d'una certa autoritat -governants, caps de personal d'una fàbrica, pares de família, mestres,...- que abusen dels seus subordinats, els humilien, els insulten, els esclavitzen, fins que aquests, esgotada la paciència i la capacitat d'aguantar injustícies, se subleven i manifesten la seva protesta; i aleshores, el qui s'ha excedit en les seves atribucions té davant l'opinió pública la raó de la seva part i uns motius justificats per imposar la seva llei i castigar-los per desobediència a l'autoritat. La seva consciència queda tranquil·la i molta de gent considera que el càstig i la repressió són lògics i justos.

Diuen que el Comte-Duc d'Olivares aconsellava al rei Felip IV de fer un viatge a una determinada regió, organitzar-hi uns disturbis coincidint amb ella i d'aquesta manera es justificaria l'entrada de les tropes i la imposició de les lleis de Castella substituint les pròpies del lloc. Aquesta tàctica és ben coneguda i podríem posar molts d'exemples, qualcun ben recent i que ens afecta de prop.

Moltes actituds de protesta, tant d'individus com de col·lectivitats, neixen de situacions d'injustícia i de provocacions. A vegades revesteixen formes violentes i la tendència més general és de condemnar-les; a vegades perjudiquen els nostres interessos i consideram raonable la nostra postura d'enèrgica repulsa, sense analitzar els motius que han duit a aquella situació. Condemnam, per exemple, la vaga d'uns treballadors per les molèsties que ens causa, sense mirar de comprendre si és l'única reacció justa, adequada i possible enfront d'unes injustícies i arbitrarietats. Condemnam, per exemple, l'actitud rebel i combativa d'un poble que lluita pel manteniment de la seva personalitat, la seva llengua, la seva cultura, quan la seva lluita no és més que la reacció a unes imposicions i a unes repressions que vénen de fora.

I és que una actitud pacient i col·laboracionista, llevat de casos extrems, normalment no és mal vista. Per altra part, és la postura més còmoda. Gairebé sempre és una actitud covarda.

Quan una paret ha d'aguantar més pressió de la que pot suportar, cedeix i s'esbucca; quan un motor ha d'aguantar més càrrega i més revolucions de les que li han calculat, explota i es crema; quan hi ha un curt circuit, es fonen els ploms. També les persones, les col·lectivitats, els pobles tenen un límit en la seva capacitat d'aguantar pressions. I, abans de condemnar a la lleugera una reacció que no ens agrada o ens sembla inconvenient, convé mesurar les causes que l'han provocada.

Perquè moltes vegades la paciència no és una virtut, sinó una mostra de covardia i una manca de personalitat i de sensibilitat.

calaix de sastre

Sense que ningú no pugui explicar com ni per què, es veu que deu ésser cosa del destí fatal, ha caigut en les meves mans una carta. Una benvolguda, maleïda, imaginària i surrealista carta. La que transcriu a continuació.

CARTA D'UN ASPIRANT A "XALETERO" AL SR. BATLE D'ALGAIDA

Magnífic Senyor:

Abans d'exposar-li el motiu de la present, no crec que sigui ociós indicar que he dubtat si enviar aquesta carta a Vostè o al Sr. President de la Comissió d'Urbanisme, perquè m'han explicat que en els Ajuntaments, de vegades, no se sap ben bé qui dels dos és el que remena les cireres en els afers de l'urbanisme. Davant el dubte, he decidit ajustar-me a l'estructura jeràrquica; però deman disculpes si, amb la meva ignorància, he comès qualque falta.

Jo som un de tants ciutadans que ens fa il·lusió de tenir una caseta a foravila, amb un poquet de terra per jugar-hi els nins i sembrar-hi quatre tomatigueres. No, no li escric per demanar-li consell sobre com les he de sembrar, les tomatigueres. No m'atreveria a robar-li una estona del seu preciós temps per tal insignificància. És que m'han dit que Algaida és un bon lloc perquè els meus anhels es vegin realitzats, ja que s'hi pot construir sense permís municipal, maldament el tros de terra sigui molt petit. Que vostès fan de no veure-les, a les casetes il·legals. I que arriba a haver-n'hi set dins una quarterada.

Però, sap, jo de política, no hi entenc. I m'agradaria saber si vostès canviaran d'actitud. Ves què en faria jo, aleshores, del meu trosset, si no m'hi deixassin fer una casa sense pagar-ne ni cinc! És que he sabut que el seu Ajuntament té ara dos municipals. I he pensat que és possible que n'hagin posat un més per poder vigilar millor el compliment de la llei. Un dia que vaig venir per Algaida, vaig veure la gran quantitat de cotxes que hi havia mal aparcats per Sa Plaça i voltants. Quin merder! vaig dir; ja tenen feina, ja. Però, així i tot, no estic tranquil.

A més, rellegint un diari antic, aparegueren davant els meus ulls unes declaracions del Sr. Sáiz, el qual era presentat pel periodista com el Sr. Conseller d'Ordenació del Territori del Govern Balear. El qui més comanda a Mallorca damunt urbanisme, m'explicà un amic, més sabut que jo. "En temes d'indisciplina urbanística, si no actuen els ajuntaments, subsidiàriament pot fer-ho la Conselleria, i evidentment actuarà. La llei dels fets consumats s'ha acabat". Això va dir el Sr. Sáiz dia 15 de juny de 1983. En dos anys no ha fet res de res. Però, i si li pega la fèrria, a aquest Senyor, just quan jo hagi enllestit la meva caseta? I si decideix començar a posar ordre per Algaida? Comprèn, Sr. Batle, la meva preocupació?

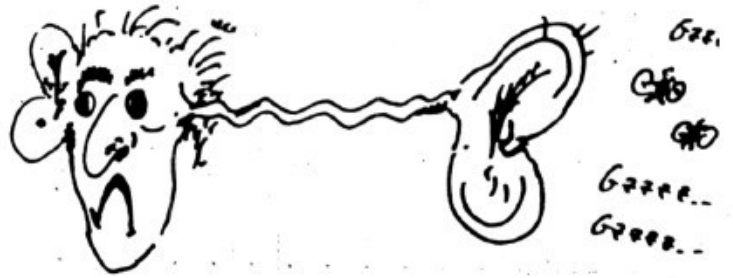
Jo sempre m'he tengut per una persona molt honrada. Crec molt en la disciplina, l'ordre i la seguretat. Som un defensor acèrrim de la legalitat vigent. Si faig una caseta il·legal, al principi tendré un corquet en la meva consciència, però amb el temps m'espessarà. Sí, ja sé que amb la meva actuació l'Ajuntament que Vostè tan dignament presideix deixarà d'ingressar uns doblers, que és possible que li siguin molt necessaris. Però, esper que tinguin amb mi la mateixa condescendència que ja han tengut amb tants d'altres com jo. I que, una vegada més, facin com que no hi veuen.

Romandrè a l'espera del seu amable i graciós consell.

(Data i signatura il·legibles)

Per la transcripció, En Calaix Desastre

m'han dit que diuen

Aquest mes de maig ha estat bastant raro, pel què fa al temps meteorològic (pel que fa als altres aspectes, les coses rares ja són normals al nostre poble). I com que ha plogut molts de dies, poc, però ha plogut, han estat moltes ses famílies que han fet caragolades. Es dos primers diumenges de maig tot es poble feia olor "de caragol", de cada tres cases, dues en menjaven. En sentírem un parell que deien queenguany ha estat un des millors pes caragols, però que l'any qui ve tornaran anar ben escassos, i no podrem donar sa culpa a ses rates, les mos haurem menjat noltros. Es hora de començar a pensar, com deia un, a posar veda pes caragols.

Es caçadors pareix queenguany tendran una mitja veda tot l'any, si és vera lo que sentírem, que només podran caçar tres dies per setmana, tota sa temporada. Es comentaris que hem sentit són, en general, a favor, però ja veurem què diuen es temps des torts, si en vénen justament es dies que no poden caçar...

Aquesta gent de l'Obra Cultural són d'admirar; i si no mirau com, a un poble que té una vida cultural bastant magre, van i organitzen un concert de guitarra que va resultar d'un nivell artístic i interpretatiu alt. I, encara que un dels concertistes digués que "estam en família", es local de l'Obra estava ple, i a Algaida (i altres llocs) això és quasi una multitud.

Es igual que sa Festa des Llibre que s'organitza cada any: pensau sa quantitat de llibres en català que per aquest medi han entrat a ses cases d'Algaida.

Sa majoria d'aquest llibres són en català, i sa gent els deu llegir, perquè sa majoria de cartells i avisos surten en català, fins i tot els oficials, cosa difícil d'imaginar fa uns anys. Això deu esser una "normalització lingüística" que ha sortit sense cap protecció de caire oficial, que es poble ha assumit sense cap problema ni "traumes"...

Es dies que es pagesos feien festa pel seu patró, en sentírem un que deia que allò era molt diferent a lo que feien en temps d'En Franco. Aquells anys sa festa consistia en una missa a sa que el Pare Munar (que quasi sempre era es predicador, com encara ho és a Randa per aquesta festa) mos explicava allò de s'àngel que llaurava mentres Sant Isidre resava. I ara fan de tot manco misses: festes per al.lots, proves de tractors, ball, dinar....

I com que hem sentit tantes vegades que només mos aficam amb s'Ajuntament, ara ja és forçat fer-ho, perquè si no, llavors ho troben a faltar. Podriem començar per ses Normes Subsidiàries. Fa molt que aquest Sord demanava, perquè ho sentia pes poble, què passava amb aquestes normes. Bé, idò, s'altre dia sentírem que ja està fet. Sí, està fet de ses Normes: ara han prescrit o caducat, o lo que volgueu, però vol dir que tot el que es va fer i que va costar un dobbers (bastants) ara no serveix per res. Suposam que es nostres governants tenen unes raons ben clares, i que les exposaran an es poble.

Pel que fa a sa circulació, això si que és fer retxes dins s'aigua. Es problemes són es mateixos de fa dos anys o sis mesos, i seran es mateixos d'aquí tres mesos o un any: ningú hi vol posar remei, i així anam.

Però teniu en compte, senyors que ho heu d'arreglar i no ho feis, que es problema més greu per molts no és que es camió de fems no pugui passar pes carrer

de Migdia, o s'autocar no pugui voltar per sa Plaça. Es problema greu vendrà quan un d'aquests algaidins (i que tots sabem qui són) que se pensen que es carrers des poble són unes pistes de "fórmula 1" atropelli a qualque persona, sigui al.lot, vell o adult. Llavors ja tendrem es problemes de qui havia d'haver posat remei. I lo que és més fotut és que hem sentit més de dos comentaris de gent que diu que si un d'aquest "corredors" agafa qualque familiar seu, sabrà qui és ell. ¿No seria millor intentar aturar-ho abans que hi hagi més mal?

Però per mi mos convé més parlar de coses més "alegres". Com és es "Museu del horrors" o aquest safari d'animals prehistòrics que volen muntar dins es nostre terme d'algaida. Lo més graciós no és que el vulguin fer aquí (a altres pobles els han dit que no), sinó que es nostre ajuntament no solament dóna el seu permís sinó que a més a més el declara "de interès social".

Ja hi declararen d'interès social una altra obra, sa fàbrica d'asfalt. Allà varen dir que hi hauria no sé quants de llocs de feina (¿quants n'hi hahagut?), però aquest safari prehistòric no veim quin "interès social" pugui tenir, com no hi exposin uns animals actuals que pareixen prehistòrics...

No volem acabar sense parlar un poc de sopars. I aquesta vegada li enflocarem tot dret, a s'administrador d'ES SAIG perquè si li deim que ho hem sentit a dir, se pensa que no va per ell. Idò sa majoria de col.laboradors troben que és ben necessari que sa gent d'ES SAIG fassim un sopar, o dinar, això és lo de menos. Maldament hi haguem de posar qualque cosa noltros, si no basta es pressupost. Si no, es mes qui ve t'ho direm més dret encara.

Un Sord

Aquesta foto antiga correspon a l'any 1921 i està feta a Gràcia. Vos identificam els seus integrants.

Pimera fila: Joan de Sa Talaieta †, Pep de l'Homo, Miquel Salem †, Miquel Cui-tor, Joan Pollo †, Toni de Ca s'Escolà †, Joan Pastor ?.

Segona fila: Jaume Martorell †, Miquel de Can Blanc †, Joan Joia †, Vicari Joia †, Joan Massoles †.

Asseguts: Tomeu Dides †, Andreu Majoral, Joan Serrano, Miquel Dides †, Pedro Batle †, Sastre Torres †, Toni Molí Nou †.

(Foto cedida per Jaume Torres).

NOTA HISTÒRICA: ALCUNS

TESTAMENTS DEL SEGLE XIV

L'any 1.330, Ramon Ribes de Castellitx disposava el seu testament i entre l'obra pia veim que assignà 5 sous a les llànties i candeles de l'església de Sant Pere de Castellitx, on vol esser enterrat, i 5 sous a l'obra de Sant Joan d'Algaida. D'altra banda deixava 5 sous a Santa Magdalena del puig d'Inca, 12 diners a Santa Maria de Lloseta i Costitx, Sant Martí de la Cova, Santa Maria de Cluc. (ARM prot. Bernat Tomàs T-207 f. 84v). El mateix any Ramon Falconera de Castellitx deixà 12 diners a Sant Joan d'Algaida. (Id. f. 95). Semblants deixes havia fet, un any abans, Ramon Mulet. (Id. f. 99).

La majoria d'aquests testaments solen estar redactats en llatí, però n'he localitzat un escrit en català que transcriuré íntegrament a continuació:

"En nom de Jhesuchrist sia amén. Jo en Guillem Salvador detengut de greu malautia, en mon bon seny e em ma bona mamòria fas mon tastament en lo qual aleg marmasor meu en Jacme Salvador fil meu al qual prech que'l don e departescha segons que deval trobarà ascrit e prem-ma dels béns meus per ànima mia L sous dels quals viu e man que'n sia feta la mia sepultura bé e honradament en l'asgleya de Sen Pera de Castalig del qual son peroquià e lex al rector d'aquela per dret de la mia supultura V sous. Item Vyu e man que dels ditz L sous sian donatz a la hobra de Santa Maria de la Seu de Mayorques II sous. Item aximatex sien donatz a la obra de Sen Pere de Castalig e a la lumanària d'aquela a cascuna d'aquels VI diners. Item lex a la hobra e la lumanària de Sen Johan d'Algayda a cascun d'aquels VI diners. Item lex que'n sia donatz en mias (misses) a cantar de que havia manament de mon confés II sous. Item viu e man que sian compratz II siris cascun de VI diners los quals degan cremar denant Sen Pere de Castalig e denant l'altar de Senta Maria. Item viu e man que sian donatz e pagatz a cascuna dels Aspitals de la hila (illa) de Mayorques a cascuna d'aquels IIII diners. Item lex a Senta Maria Magdalena (Inca) e Senta Maria de Luch e Senta Maria de Loseta e a Sen Martí de la Cova (Alcúdia) a cascú dels ditz lochs IIII diners. Item lex an Jacme Salvador per sos afanys de la marmasoria II sous. Item vyu e man que tot lo romanent dels ditz L sous sia donat e pagat a conaguda del dit marmasor meu. Item lex a na Giamona fila mia muler d'en Pere Corbat ab compliment ab so que ja li e dat per tota part e aratat e lagítima pertanyent e pertèyer li dega en los béns meus V sous. Item lex an Pere, en Guillem, en Marquès fils meus per tota part e aratat e lagítima pertanyent e pertàyer los dega a cascú d'aquels X sous. Item viu e man e lex a na Jacmeta muler mia de tota la sua vida tota la mia part del alberch ab I fareginal devant lo dit alberch a totas ses volantatz fasadoras de la dita sua vida. Item lex en Jacme Salvador fil meu areu honiversal de totz los meus béns mobles e no mobles en qualque loc jo aga ne a mi pertangan per qualque dret ho rahó e totas las demon dites cosas lou e ferm valadoras per manera de tastament ho de codisiu ho per qualqua altre manera e aquesta és la mia darrera volantat. Fet fo a XV anatz del mes de Mag anno Domini M CCC XXXIIII. Testimonis en Ramon Mulet, en Francesch Mulet, en Jacme Pons, en Bernat Domingo, en Guillem Roby, en Bartomeu Masager, en Pere Holiver" (ARM prot. Bernat Tomàs T-207 f. 99). A continuació segueix l'inventari dels béns del testador, inventari que no publicaré per no allargar aquest escrit.

NOTICIARI

★ Un grup de jovenetes i jovenets algaidins que enguany han complit o compliran els 50 anys celebraren una festeta on, per les notícies que ens han arribat, s'ho passaren molt bé. Aquí els' teniu. Per part nostra, molts d'anys i que podem repetir la foto d'aquí a 50 anys.

★ PLUVIÒMETRE

★ MIQUEL "QUITXERO", SECRETARI

El nostre bon amic Miquel Ballester, que fa poc va acabar la carrera d'advocat, ha guanyat les oposicions de Secretari d'Ajuntament de 3^a. Li enviam la nostra més cordial enhorabona.

Les pluges corresponents al mes d'abril foren 19'7 litres per m². Poqueta cosa. En canvi, el maig s'ha sortit de lo normal amb un total de 64'1 litres. Llàstima que hagin arribat un poc massa tard. De totes maneres, sembla que han estat beneficioses pel camp, però no tant com ho haurien estat si haguessin arribat en el moment oportú.

El transeunt

El concepte de transeunt ve fixat per la mateixa paraula "trànsit", anar d'un lloc a l'altre. Es en definitiva equivalent a captaire, rodamón, i la característica més comú és la d'un profund desarrelament dins tots els nivells: familiar, laboral i social.

la seva tragèdia personal quan es fa pública per camins i places provoca en els ciutadans tot tipus de reaccions: uns experimenten repugnància i indignació, altres indiferència o una mica de tristesa i compassió. I tots fan el seu judici respecte a aquesta gent: els primers el fan culpable de la seva situació (són uns desenfeinats, uns viciosos, uns irresponsables); els segons, més comprensius, ho atribueixen a causes familiars, accidents, malalties.....Però el que és cert és que ningú pensa que les causes darreres d'aquesta situació no depenen en molts de casos de la voluntat dels que pateixen o de la fatalitat. Ningú no es demana sobre la responsabilitat que la societat en general pot tenir.

Normalment la causa de la seva situació és eminentment social. La mala distribució de la riquesa i la cultura, l'explotació insensible de la força de treball, les fortes pressions ideològiques a què és sotmesa la família, el rebutjament social dels no productius, la manca de serveis de rehabilitació humana i social, etc...estan en la base d'aquesta problemàtica.

Ens trobam, doncs, davant una societat que provoca una progressiva autodestrucció dels més dèbils.

Per afrontar d'una manera seriosa aquesta problemàtica seria necessari una acció preventiva i una acció rehabilitadora.

ACCIÓ PRVENTIVA

L'eliminació de les causes profundes que generen el desarrelament i la marginació social implica un replantejament de la nostra societat i una acció a llarg plaç, és a dir, no es tracta de curar la marginació, sinó de que no es produeixi. Això exigeix una sèrie de canvis:

- Eliminar radicalment la pobresa, que tot ciutadà tengui accés real a un nivell de vida digne, a una vivenda decent, a una assistència mèdico-sanitària adequada....Això implica necessàriament, una redistribució de la renda més justa.
- Aconseguir que totes les persones, sia el que sia el seu status social, tengui accés real a l'educació, a la cultura i a la formació professional, i amb això una vertadera igualtat d'oportunitats laborals.
- Modificar molts dels valors vigents a la nostra societat, especialment el concepte productiu i vitalista que es té de la persona.

ACCIÓ REHABILITADORA

L'acció preventiva requereix un temps, però mentres tant és necessari actuar amb els que ja estan immersos dins la marginació:

- L'alfabetització i formació professional d'aquella gent que estigui en condicions de fer feina i la realització d'un pla de feina pels mateixos.
- L'assistència mèdica i psiquiàtrica adequada als malalts i disminuïts físics i psíquics i un tractament rehabilitador específic per als alcohòlics.
- L'adquisició de subsidis permanents per aquelles persones que per raons d'edat o de salut no poden fer feina.
- La facilitació de vivendes que els permetin establir-se a un lloc determinat.

Margalida Puigserver Garcies
Jaume Payeras Vives
(Assistents Socials)

NOTICIARI

* PARTICIPACIÓ ALGAIDINA A LES JORNADES D'INTERCANVI ESCOLAR

Els passats dies 3 i 4 de Maig, un grup de joves de l'Institut Mª Antònia Salvà de Lluçmajor, del qual quatre érem algaidins, assistírem a Barcelona a les segones jornades d'Intercanvi escolar que versaren sobre El Moviment Catalànista des de la Renaixença fins als nostres dies i que foren organitzades pel Congrés de Cultura Catalana.

Els objectius a aconseguir eren: en primer lloc, aprofundir sobre els esdeveniments culturals, polítics i socials que desencadenà la Renaixença en cadascun dels Països Catalans i sobre els prohoms que en els diferents camps en foren protagonistes; en segon lloc, analitzar les diverses etapes i les corresponents personalitats que a partir de la Renaixença feren possible la consecució de la Mancomunitat de Catalunya i de l'Estatut de 1932. El tema s'exposà en dues jornades mitjançant tota una sèrie de conferències i, finalment, una taula rodona en la qual noltros mateixos elaboràrem

unes conclusions que llegírem a l'acte de cloenda.

La nostra participació consistí en la presentació de dos treballs: Cinquèntenari de l'Editorial Moll i Aproximació al mallorquinisme polític i sis poesies de temàtica lliure. El segon treball esmentat, en la redacció del qual participà en Biel "Torres" aconseguí un premi; igualment dues poesies presentades una d'elles escrita per en Tomeu Salas.

Varen esser unes jornades molt interessants. Tant pel contingut com per la quantitat d'amics de totes les contrades que férem. Els objectius proposats es compliren i ens serviren per mostrar-nos la situació actual del nacionalisme com a resultes de la Renaixença.

Manuela Linares
Tomeu Salas
Biel Oliver
Maciana Mª Bibiloni

* **UNA CRIDA**

Amb motiu de la realització d'un treball sobre restes prehistòrics en el Terme Municipal d'Algaida, agrairíem qualsevol tipus d'informació en vistes a la localització de:

- Coves
- Talaiots (Inclús els que hagin desaparegut, però que sigui conegut el seu emplaçament).
- Restes prehistòrics en forma de clapers, caramulls de pedres grosses, etc.
- Tanques on apareguin o hagin aparegut fragments de ceràmica, objectes de metall, ossos, monedes, làpides, pedres de molins, piquetes, etc.
- Tombes excavades a les roques.
- Sitjots, capades de moro, basses.
- Altres restes.

Agrairíem també que si qualche particular tengués objectes prehistòrics trobats en el nostre terme ens permetés estudiar i classificar els materials. També ens interessarien les fotografies de jaciments ja desapareguts o d'objectes trobats, encara que actualment no siguin localitzables.

Qualsevol informació serà ben rebuda. Potser vos paresquin insignificants, de poca importància o no n'esteu segurs; informau-nos, per favor, i ho comprovarem.

Vos podeu dirigir a qualsevol dels col.laboradors d'ES SAIG.
Moltes gràcies.

paperes

Es tracta d'una malaltia produïda per un virus; normalment és contagiosa, si bé no és molt greu. Principalment afecta els al.lots compresos entre els 6 i els 15 anys i n'és més afectat el sexe masculí.

El contagi d'aquesta malaltia es produeix de persona malalta a persona sana, encara que s'ha comprovat que hi ha persones sanes portadores del virus.

La incubació sol esser de 18 a 22 dies: es manifesta un augment de la temperatura i un poc d'alteració de l'estat general; després s'observa una tumefacció dolorosa (inflor) a una paròtida -generalment l'esquerra- i a continuació afecta l'altra paròtida; les galtes s'inflen. Això dona lloc a una dificultat per roegar el menjar; també s'altera l'eliminació de la saliva a la boca, per la qual cosa qualche malalt es queixa de sequedat de la boca.

La malaltia sol durar prop d'una

setmana. Entre les complicacions es pot donar l'orquitis (inflamació dels senyals) que apareix entre els 4 0 7 dies després de la infecció; la inflamació i el dolor sol afectar unilateralment i amb preferència el costat dret.

Una altra possible complicació és la otitis.

El tractament simptomàtic és el de repòs al llit, si hi ha febre. En cas de produir-se orquitis és recomana l'ús de suspensoris.

Els nous nats tenen una immunitat de 9 mesos adquirida de la mare i la vacunació es fa als 15 mesos. L'administració de gamma-globulines sembla que serveix per prevenir les complicacions que poden produir les paperes i que, com hem dit, són l'orquitis i l'otitis.

Aquesta malaltia deixa immunitzats als qui l'han patida.

Alexandre Pizà

Una vista d'Algaida des de Sa Farinera Vella. L'aspecte actual no ha canviat gaire.

NORMES SUBSIDIÀRIES

El passat mes d'abril varen prescriure les normes subsidiàries del poble d'Algaida; a partir d'aquell moment l'ordenació del territori del nostre poble va passar a dependre del Pla Provincial d'Urbanisme i de la Llei del Sòl.

Però, què són unes normes subsidiàries?

Supòs que la majoria de gent ja ho sabrà què són, però per ventura no serà de més repetir-ho, ja que pareix que les nostres autoritats no ho saben o ho saben de més.

Normes subsidiàries són, com la mateixa paraula diu, unes normes que tenen la pretensió de substituir-ne unes altres superiors en el cas que aquestes fallin, no concretin o particularitzin. Això, en altres paraules, vol dir que les lleis (Llei del sòl, Pla Provincial), pel fet d'esser generals, afecten a tots els pobles sense poder preveure els casos particulars i específics de cada un d'ells; per això és necessari fer una normativa tècnica i legal adaptada al poble, que tenguí en compte la seva realitat socio-cultural, econòmica, etc.

El passat ajuntament, que va creure en la necessitat de fer una ordenació urbanística, va encarregar a un equip de tècnics l'elaboració d'unes normes subsidiàries. El procés va esser molt llarg i laboriós tant tècnicament com burocràtic. Es varen emprar tres anys de feina. A la fi, pel mes d'abril de 1983 l'Ajuntament les va aprovar provisionalment i era necessari dins un plaç de dos anys tornar-les a aprovar definitivament, perquè si no quedaven anul·lades i tot el treball fet no serviria de res. Com ja he dit abans, pel mes d'abril d'enguany va espirar el plaç i les normes han prescrit. Ara si es volen tenir normes s'ha de començar tot de bell nou. Com si no s'hagués fet res mai. Tots els doblers que se gastaren no han servit per res.

La importància de tenir Normes Subsidiàries és evident, regulen un creixement ordenat del casc urbà i del terme, protegeixen zones destinades a agricultura, les zones forestals, etc, impedeixen l'especulació, el desgavell urbanístic, etc. Tot això, evidentement, si per part de l'Ajuntament hi ha voluntat de fer-les complir. El nostre ajuntament no només no ha tengut voluntat de fer-les complir sinó que descaradament ha deixat que s'anul·lassin. Han demostrat una gran irresponsabilitat i demostren cada dia la seva voluntat de no fer complir les lleis, afavorint els especuladors i la gent que no és algaidina. Damunt ES SAIG han sortit un parell d'escrits denunciant aquest fet. Mentre els algaidins en fer obra han de pagar la llicència d'obres i els impostos de vivendes, els xaleteros no paguen res.

Es preocupant que les nostres autoritats actuïn així, que els preocupi tant poc el poble, que defensin interessos particulars per damunt dels interessos generals. Si no els agraden les Normes Subsidiàries fetes, podien haver-les rectificades, cosa que no és tan difícil com fer-ne unes de noves, ni tan costós. Les normes no es que estassin mal fetes, tots ja sabem per què no les volien.

Qui és el que punyia més ?

ANDREU MAJORAL

HIGYA PECORIS

La ràbia

És una malaltia infecciosa de curs agut, gairebé sempre mortal, comuna a l'home i als animals domèstics i selvatges, que clínicament es caracteritza per la pèrdua de consciència, augment de la sensibilitat nerviosa i símptomes de caràcter paralític; la produeix un virus denominat *Formido inexorabilis*.

La malaltia està estesa per quasi tot el món.

Situació actual a Europa.- Tradicionalment s'han observat tres formes d'aquesta malaltia:

- a) Forma àrtica dels llops polars.
- b) Forma enzoòtica mediterrània dels cans perduts i vagabunds (Espanya).
- c) Forma epizoòtica d'Europa Central, el reservori de la qual és la guineu o rabosa.

Situació a Espanya.- Durant el període 1952-61 hi va haver 91 casos de ràbia humana i uns 2000 focus a cans. L'any 1975 va aparèixer un cas de ràbia humana a Màlaga; a més, es varen diagnosticar 51 casos en cans. Finalment, l'any 1983 es registraren tres casos de ràbia animal a Melilla.

Diagnòstic.- La ràbia requereix un ràpid diagnòstic; per tant, interessa molt el període d'incubació i els símptomes clínics i de laboratori. El període d'incubació pot ésser molt curt. En quant a la simptomatologia, en el ca es distingeixen tres períodes:

- a) Període inicial o melancòlic.
- b) Període d'excitació.
- c) Període paralític.

El diagnòstic laboratorial és definitiu: mitjançant el mètode d'immunofluorescència es pot fer un diagnòstic en dues hores.

A Espanya la lluita contra la ràbia es fonamenta en dos postulats:

- 1) Eliminació de cans vagabunds.
- 2) Registre i matrícula de tots els cans, amb vacunació anual a partir dels tres mesos.

Profilaxi.- Davant el perill que representa aquesta malaltia -ja hem dit que sol ésser mortal- anualment es realitzen campanyes de prevenció que comencen pel mes de juny.

S'han de vacunar tots els cans, que estiguin en l'edat que hem dit, amb caràcter obligatori, i és voluntària la vacunació dels moixos.

A. Munar
(Manescal)

NOTICIARI

★ La festa pagesa organitzada per la Cooperativa amb motiu de la festa del seu patró va ésser un èxit. No podem incloure fotos de tots els actes. Aquí en teniu dues com a mostra.

ES SAIG

Bolletí de l'Obra Cultural ALGAIDA

Revista mensual D.L. P.M. 495-1980
Dirigeix.....Delfí Mulet
Administra....Llorenç Oliver
Mecanografia.. Mireia Mulet
Fotografia....Joan Balaguer
Dibuixa.....Jaume Falconer
Col.laboren...Andreu Oliver
Pere Mulet
Alexandre Pizà
Joan Trobat
Francesc Antich
Catalina Martorell
Xesc Oliver
Antoni Garau
Jerònia Oliver
Miquel Serra
Antoni Munar

Domicili: Rei, 1 ALGAIDA
Tel. 665042 / 272576
Imprimeix: Apóstol y Civilizador.
PETRA

★ O.C.B INFORMA

Dia 9 de Juny: excursió a les darreres cales verges del terme d'Artà: Matzocs, Font Salada i s'Arenalet des Verger.
Partida a les 8'45 h de Plaça.
Preu: 400 ptes.
Apunteu-vos a: Catalina Martorell
Antònia Mª Mulet Trobat

Com ja sabeu el diumenge passat, 26 de Maig, se celebrà, com ja és tradicional, el dia de la Festa del Llibre al carrer. Aquest fet, any darrera any ha contribuït a augmentar la lectura de llibres en llengua Catalana, que, com diuen les estadístiques dels llibreters de Mallorca, més del 50% de llibres venuts enguany són amb la nostra llengua. I que així sia per molts d'anys!

BERENARS

Juny

Per: ANTONI POU.

An ES SAIG jo m'he brindat.
Més ben dit: Me vaig brindar
per dir cada berenar
que faria es mes passat.

Es meu berenar és pagès.
Qualque dia és ciutadà
i a vegades sé passar
també sense menjar res.

153 - 1

Avui he fet es pagès
que moltes coses tenia.
He espipellat tot lo dia
menjant de tot i no-res.

154 - 2

Per fer sopes escaldades
d'espàrecs ben bons i sans
avui m'han quedat ses mans
ben plenes d'escarrinxades.

155 - 3

Menjant sopes escaldades
d'espàrecs guapos i sans
no poden quedar ses mans
gens ni mica escarrinxades.

156 - 4

Mirau si he ben berenat:
d'es cuixot gros que tenim
un tros molt ample i molt prim
dins un panet gros xapat.

157 - 5

A ca nostra molts de pics
menjam mel amb sobrassada,
i de tant que mos agrada
tots mos ne xupam es dits.

158 - 6

Saps que m'hi ha anat de bé
avui sense berenar
perque he pogut agafar
de conills un bon femer.

159 - 7

Ha estat un bocí de coca
més coenta que altres dies,
perque avui si no bevies
te flamejava sa boca.

160 - 8

Es meu berenar ha estat bo.
D'Algaida m'han duit rollets,
ses monges d'Inca, congrets
i sospiros Manacor.

161 - 9

M'agraden ses figues flors,
totes soles o amb cuinat.
Les meng amb qualsevol plat
de sopes, fideus o arròs.

162 - 10

Una figa flor m'agrada,
-no treta de sa nevera-
fresca, però a sa figuera,
ben madura i crivellada.

163 - 11

No és un berenar novell
menjar de dret amb un plat
un pa amb oli ben trempat
mossegant un porro o grell.

164 - 12

D'un eixam que vaig trobar
amagat dins una arrel,
no he berenat de pa amb mel
perque he menjat mel amb pa.

165 - 13

De conserva d'aubercocs
amb galletetes salades
en berén clares vegades
i sempre té gust de poc.

166 - 14

Per berenar hi ha panets,
coca bamba i ensaïmada,
conserves, coca salada
i escabetxo de gerrets.

167 - 15

Perque noestic ben segur
d'a migdia fer panxada,
pegaré una mossegada
només per no estar dejú.

168 - 16

Dos cocarrois petitons,
fets en casa, però fins,
només amb ceba dedins,
sense panses ni pinyons.

169 - 17

Coca amb sucre i aubercoc
és tan bona i tant m'agrada
que sempre que n'he menjada
li he trobat gust de poc.

170 - 18

A dins un tassó de vi
he mullat llesques de pa,
i ha estat tot es berenar
que he fet avui dematí.

171 - 19

Per ca nostra sempre hi ha
de tot i molt un poquet
tant de calent com de fred,
sempre trobes berenar.

172 - 20

He berenat bastant bé
dè cocarrois petitons,
que amb colissos i pinyons
a ca nostra saben fer.

173 - 21

M'han donat espinagada,
que ja és fruita fora temps,
però no picava gens
i tampoc era salada.

174 - 22

Malament, es dematí,
estava quan m'he aixecat,
però he ben berenat
i m'he enflocat mig conill.

175 - 23

A ca nostra tots es dies,
quan tu vas a berenar,
mires bé tot quant hi ha
i lo que t'agrada tries.

176 - 24

Tenc coca bamba, amb verdura,
amb porc, amb sucre o trempó,
llom, xulla i botifarró,
mel, arrop i confitura.

177 - 25

Un tros de carn de conill,
que va sobrar anit passada,
avui jo la m'he menjada
per berenar es dematí.

178 - 26

Tant si és barata com cara,
de llet jo no en puc tastar,
s'única que vaig mamar
va ser des pits de ma mare.

179 - 27

Per berenar he agafat
un tros de coca tapada,
ensaïmada i sobrassada
i allò que s'ha presentat.

180 - 28

Avui que he tengut panades
de pesolets amb conill
creis-me que en bon dematí
dues ja me n'he menjades.

181 - 29

He enrevoltat sa figuera
a s'hora de berenar;
cap figa he pogut trobar
perque enguany tot mos va enrera

183 - 30

Vaja una coca encertada
que té verd de tota casta,
i si repares bé sa pasta
ni és prima ni és gruixada.

SEGUINT LA HISTÒRIA DELS COSSIERS

Els cossiers se lluïren,
se pot dir, durant molts anys,
el poble i els veïnats
amb festes alegrarien,
a les gents divertirien
veient sès danses ballar,
això feia animar
an es fadrins i fadrines.

El mestre Jordi Pixedis
era es músic major,
amb fobiol i també
consegua tots els èxits.
Aquest tenia els mèrits
d'encoratjar els cossiers
que botassin falaguers,
varen ser es seus criteris.

Mestre Jordi va envellir
i li va fugir s'humor,
no havent-hi cap tocador
que a ell pogués suplir;
varen dir: Serà la fi
d'unes danses tan garrides,
d'aquestes danses tan riques.
Sa gent d'Algaida entrístí.

En Toni Ramona era
de ses danses impulsor,
amb tota bona intenció
estudià sa manera.
Tengué s'astuta quimera
poder ses danses gravar
i ho va organitzar
sense cap compàs d'espera.

Mestre Jordi convidaren
a pesar d'esser vellet
d'anar a Can Mulet,
així es cas se pensaren;
una cinta prepararen
per ses danses es gravar,
d'aquest modo se logrà
sa feina que suspiraven.

Don Joan Mulet tengué
totes ses danses gravades
guardant-les ben estojades
diguent: Les respectaré
i aquests balls impulsaré
a dins es poble algaidí,
no les deixaré morir,
molta vida les daré.

Don Joan va pressionar
a ses seves amistats
que aquells balls tan animats
los tenien que impulsar.
Tot en marxa se posà,
se varen fer vestits nous,
i a fer feina un gros estol,
ningú se va renegar.

Gràcies a sa iniciativa
de Don Joan i en Ramona
sa dansa avui aflora
despertant grossa alegria;
aquest ball tothom anima,
també té bons sonadors,
joves de grans condicions,
això més s'atenció crida.

Hi ha un conjunt format
d'homos joves i valents,
ells tots estaran presents
allà a Sant Honorat,
ho tenen estudiat
perque es volen distingir,
s'esperit seu és així
perque el duen encarnat.

Se mereixen una pauma
per agrair el seu honor,
també tenen sa intenció
de fer favor a Sant Jaume,
i aixecaran s'alarma
per sa festa ensalzar,
aquest és el seu obrar
com pareller que dret llaura.

PINA

UN POBLE, UN CAMP

Ara ja tenim terrenys per fer un camp per un poble; un camp de futbol per Pina, i com que no és hora de perdre temps nos hem posat a fer-ho.

Es va fer una reunió pública per discutir el tema, i es va acordar nomenar una comissió gestora que fos la responsable de dur a terme les obres per fer el camp. També es va fer una comissió per dur les festes del poble, que baix el patrocini de l'Associació de Veïns, està formada bàsicament pels qui juguen a futbol, amb la idea que els possibles beneficis siguin per ajudar a fer el camp. També es va acordar obrir una subscripció per a aportacions voluntàries; fins el moment de redactar aquesta plana, s'havien recautat 220.000 ptes, més l'aportació de les dues porteríes, i un xot per rifar.

Podem dir que hi ha dues postures o opinions, que han estat motiu de polèmica o discussió entre els pineros, damunt la manera de dur a terme la construcció del camp de futbol. Opinions que, per altra banda, persegueixen el mateix fi: que el camp de futbol es faci a Pina.

La primera postura, que és la que s'ha adoptat, està representada pels qui deien que lo que s'havia de fer era posar-se a fer el camp de futbol ja, comptant com se suposa amb l'autorització de l'Ajuntament, i per això començar a recaudar dobbers mitjançant aportacions dels pineros i tirar endavant. Al mateix temps fer una sol.licitud per demanar dobbers a l'Ajuntament perquè aportés lo que pugui. Lo que trobam més positiu d'aquesta posició, és que el camp de futbol ja està en marxa, ja està nivellat el terreny i ja hi ha les camionades de grava per fer el pis del camp, és a dir, ja s'ha envestit, s'han donat les primeres passes, que molts de pics és lo més difícil, cosa que té el seu mèrit, i això ha estat possible gràcies als qui se posaren al front de les tasques i a les aportacions econòmiques dels pineros.

La segona postura, la representen els qui deien que abans de fer res per iniciativa particular i dins uns terrenys municipals, lo que s'havia de fer era elaborar un pressupost de les obres a fer i presentar-ho a l'Ajuntament per veure si era viable que el fes. Una vegada que l'Ajuntament hagués respost si podia cobrir lo pressupostat o no o la seva aportació a dit pressupost, llavors en el cas que l'Ajuntament hagués dit que no o que cobriria només una part del pressupost, després dur a terme la postura primera de les aportacions voluntàries i iniciativa particular.

Com veis, les dues postures coincideixen finalment, només difereixen en la manera de fer les coses i en la rapidesa de fer-les, la primera és més ràpida.

No hem d'oblidar una sèrie de consideracions:

1- Els terrenys són municipals o públics, tinguem en compta que hi ha una entitat que és la responsable, o sigui, l'Ajuntament, que així com s'encuida de cobrar els impostos municipals, també se n'ha de cuidar d'invertir els dobbers recaptats i d'administrar els béns del Municipi.

2- Lo que ha de quedar clar també és que tothom de Pina tindrà el mateix dret de disfrutar del camp, hagi o no hagi fet aportació econòmica per fer-lo. El camp és municipal, per tant és de tots. Això no vol dir que els qui hagin donat dobbers na hagin fet un acte bo, ja que en parlar d'aportacions desinteressades a fons perdut, molts fan les anques enrera. Emperò que no s'els ocorri pensar que els qui no han donat res, sigui pel motiu que sigui, no se sentin menys pineros que ells o que no vulguin lo millor per Pina i que per tant tinguin meyns dret que ells al camp. Són dues postures personals diferents i com a tals han de merèixer un respecte mutu dels uns i dels altres.

3- Una tercera consideració que té part de les dues anteriors. A part dels impostos i taxes municipals que, com tots sabem, són mínimes, hem de tenir un compte que hi ha un impost estatal, que és l'impost sobre la Renda i del qual l'Estat en dóna una part a l'Ajuntament obligatòriament i a més també n'hi dóna en forma de subvencions per obres concretes a través del Consell.

No hem d'oblidar que fa uns anys eren pocs els qui feien la declaració de la Renda, ara és al revés, són pocs els qui no la fan. Per lo tant es pot donar el cas que un pinero no hagi donat res o hagi donat menys que un altre pel camp. Això nos podria donar una idea equivocada respecte a la seva aportació directa o indirecta al camp de futbol, ja que es pot donar el cas que hagi pagat més impost de la Renda, per lo qual l'aportació a l'estat o, en definitiva, a la societat seria més grossa.

Amb això volem dir que els temps dels paternalismes o proteccionismes ja ha passat, és hora que la gent ho entengui i agafi consciència de que a Pina, un Ajuntament, sigui del color polític que sigui, té l'obligació d'invertir uns doblers proporcionalment iguals als invertits a Algaida en relació al número d'habitants; si no és així, podríem dir que l'Ajuntament no és de Pina, només és d'Algaida, o que els pineros som algaidins de segona categoria. I els pineros han de tenir ben clar que és un dret que tenim i que hem d'exigir que se gastin uns doblers a Pina i que quan un Ajuntament fa qualche cosa a Pina, simplement està complint la seva obligació; no és que nos regali res i per tant li hagin d'agrair res, senzillament nos dóna lo que nos pertoca. Jo només voldria demanar als governants d'Algaida, els qui hi ha ara i els qui hi pugui haver en el futur, que tractassin de ser justs i equitatius en aquest aspecte i que considerin a tots els pineros i randinos amb igualtat de drets i obligacions que els algaidins.

Com he dit hi ha dues postures ben definides en la manera de fer el camp, distintes però igual de dignes i que mereixen el mateix respecte una que l'altra. Ara lo que no hem de fer els pineros és crear una divisió o separació entre nql-tros. Els qui duen endavant la primera postura, és a dir, els qui fan el camp, no han d'adoptar una actitud de superioritat o despectiva cap els partidaris de la segona postura; tampoc han d'anar d'amagat sobre lo que fan, sinó que han d'informar obertament a tots els pineros i adoptar una actitud d'humilitat. Els partidaris de la segona postura no han de fer la traveta als altres, ni criticar maliciosament la seva labor, sinó una crítica constructiva per fer el camp lo millor que sabrem, i al mancó donar el suport moral.

Això que deim no és bo de fer, emperò nos hem d'esforçar tots un poc i seguir tots junts, i així el dia de la inauguració que hi hagi tot Pina i que poguem dir: un camp per tot un Poble.

NAIXEMENT: Dia 24-05-85 va néixer En Jaume Oliver Bestard, fill de Llorenç i Apolònia. Enhorabona als pares.

XESC OLIVER

PICADIS D'ESPIRES

No és que siguin males persones: És que no s'ho han plantejat.

Quan tatxenes el teu nom i número de telèfon de la seva agenda, sols pot tenir dos significats: (A) o t'has mort, (B) o ja no ets utilitzable.

Tu saps quin és el teu deure; no cerquis excuses!

Si la inoperància fos hereditària, aquest país no tendria salvació.

Paraula: la meua veu encara és meua.

Els dois sempre són dois, es diguin en l'idioma que es diguin. El que succeeix és que quan els sent en la meua llengua

em dolien els tímpanes de l'animeta.

Si els capsdefava volassin, quants de vosaltres n'hi hauria que gastarien ben poc les soles de les sabates?

Ell va dir que jo era un il·lús. Li vaig contestar que sí. I que una de les meves il·lusions més grosses era la d'aconseguir no haver de conuiu amb individus com ell, qualque dia.

L'audàcia té sentit sempre. El que passa és que sols quan és eficaç és ben reconeguda.

Biel Florit Ferrer

NOTÍCIES D'ARXIU

MUY ILTRE Sor. REGENTE:

Los obreros de la obra de la Parroquial Iglesia de esta Villa de Algayda a V. S. exponen que es costumbre antigua que todos años se corre y se baila en aquella Villa el dia de la festividad de Sn Tiago para excitar a los moradores de aquel lugar a la devoción de la obra de la citada parroquial Iglesia pues este es uno de los motivos principales que mueve más a aquel pueblo a hacer limosna para tan precisa y devota necesidad, por tanto

A V. S. M. Illtre suplican sea de su mayor agrado concederles y dar facultad para qe. se corra y bayle en la expresada villa el dia 25 del corriente mes para el fin indicado que es favor que espera con seguir de la conocida bondad de V. S. Palma 20 julio de 1796.

Palma 21 de Julio de 1796. Concedo el permiso para el bayle con tal que concurra a esta diversión el Bayle o su Tnte. con los Ministros de Justicia para que se execute con la devida moderación, modestia y recato y con toda quietud. Y con la condición que no dure el bayle sino hasta las ocho de la tarde; y en manera alguna a des ora de la noche, y que no se encante la primera y la última danza por el sache en manera alguna, ni se ajuste ninguna danza ni se permita en modo alguno lo hagan ni concedan preferencia a ninguna moza ni para dicho acto la acompañen desde su casa hasta el sitio del bayle ni la vuelvan a ella, cortando en todo semejantes abusos. Admitiendo únicamente los obreros la limosna qe. cada fiel ofreciese voluntariamente al Sto. o Santa pero no con los expresados motivos de encantos y posturas por razón de primera ni última danza ni qualquiera otra, sin permitir que de lo que ofrezcan los fieles por limosna se haga refresco ni merienda alguna, executándolo todo dicho Bayle, bajo la pena en caso de contrabención de 40 libras que se le exigirán irremisiblemente. Y en quanto a las corridas se hagan también con asistencia del Bayle cuidando que sea con la devida quietud y paraje correspondiente y del modo y forma que se evite toda desgracia assi de las personas que corran como también de las que asistan a ella, sin permitir que en manera alguna se corra con cavalleria mayor ni menor con la misma pena a dho. Bayle. Despachada sin paga alguna. Martínez.

obres il.legals?

Obra del regidor de
Cultura, Sr. Vega.

ES RAFALET
Set xalets dins
una quarterada

MOVIMENT

DEMOGRAFIC

DEFUNCIONS

NAIXEMENTS

Jaume Oliver Bestard,
fill de Llorenç i Apolò-
nia. Va néixer dia 24 de
Maig.

Maria-Fuentsanta Ortigosa
Díaz, va morir dia 20 de
Maig als 82 anys.

Melsion Gelabert Amen-
gual, va morir dia 1
de Maig als 82 anys.

PASSATEMPS

★ PROBLEMA MATEMÀTIC

Un mercader de porcs en va comprar onze i els va pagar a trenta-cinc lliures cada un; pel camí en va perdre uns quants. El mercader no va voler perdre en l'operació i quan va vendre els que li quedaven va augmentar en vint lliures cada un dels porcs que tenia; d'aquesta manera va cobrar exactament lo que li havien costat els porcs. Quants en va perdre i quants n'hi van quedar?

Solució: En va perdre quatre i n'hi van quedar vint.

★ Fuga de vocals:

P.C.P.DR.R N. M'.GR.D.

P.RQ... .S .F.C. D.L.NT;

.N C..R. D.S B.ST.M.NT

J. L. T.N.M .NV..D.D.

R.C.RD.'T D'.Q..LL.S S.RV.S

V.RD.S Q.. .T V..G .NV..R

P.Q.. .T P.G..SS.S S.RV.R

. C.M M.S V. M.NC. .T S.RV.S

★ Solució a la passada fuga de vocals:

Amb cadenes de cent baulès estàvem lligats jo i vós i ara per desfer-mos han bastat dues paraules.

Una fadrina quan balla se rebaixa i se remunta; no n'hi ha cap de capavalla que no tengui capamunta.

★

A	M	A	S	E	R	R	A	L	
C	O	R	C	A	E	Q	U	E	N
O	A	M	V	A	V	P	E	S	R
D	V	T	A	R	I	E	E	A	L
A	I	L	I	J	L	L	G	L	E
N	C	G	U	M	O	A	H	A	A
V	A	E	N	T	A	R	P	S	E
R	R	D	U	T	L	S	A	A	L
L	I	B	E	R	T	A	L	T	
T	I	A	D	E	R	A	N	D	A

Sopa de lletres

Mirau de localitzar el nom de vuit regidors de l'Ajuntament d'Algaida. Les lletres sobrants formen una frase.

★

D	A	N	S	A	N	O	V	A	O
T	T	M	E	U	O	E	R	T	F
I	D	A	B	I	B	S	E	P	E
T	O	R	M	S	R	E	I	S	R
O	A	C	O	P	I	L	S	O	T
I	R	A	B	A	U	R	S	I	A
E	E	N	S	T	N	D	E	I	X
T	E	G	E	S	O	D	O	M	E
A	S	O	S	T	S	I	C	A	R
M	E	S	T	R	E	J	O	A	N

Solució a la passada sopa de lletres. Com recordareu, havíeu de trobar el nom de vuit danses dels Cossiers. La frase de Saint-Exupéry diu: Tu et disposes a plorar si et deixes domesticar.

ESPORTS

ESCACS

VII è Torneig Sant Jaume 85 d'escacs.

Amb la inscripció de deu jugadors en edat juvenil i vuit de grans, comença aquest mes de juny es Torneig de Sat Jaume d'escacs, que s'ha convertit ja en una prova veterana per aquestes festes.

Ses partides se jugaran an es local de sa Delegació de sa Juventut (antic "Frente") tots es dissabtes a partir de les cinc i mitja.

No fa falta dir que els organitzadors són els des Club d'escacs d'Algaida i que esperen que es públic aficionat assistesqui a ses diferents jornades.

FUTBET

El I Torneig Comarcal Pla de Mallorca de futbet va començar el passat mes de maig; els nostres representants obtingueren aquests resultats:

Algaida - Ariany 6-1

Llubí - Algaida 5-5

Aquests Torneig es disputa entre deu pobles des Pla de Mallorca i els integrants tenen de 14 a 18 anys. S'equip d'Algaida l'ha organitzat s'Ajuntament i es partits se juguen dissabte part altre a Ses Escoles.

JOCS ESCOLARS

Ja a sa recta final des jocs escolars i en quant als alumnes de ses nostres escoles es resultats són:

- Subcampionat de Futbet femení infantil; un meritori segon lloc.

- Han arribat a sa final de Handbol (Balonmà) femení; els pròxims dies 8 i 9 s'enfronten a Menorca i Eivissa.

- A natació infantil, nins i nines, si bé s'ha arribat a ses finals, es col·legis grossos de Ciutat compten amb molt bon nedadors.

- Per acabar, hem de dir que setze nins i nines de ses escoles podran fer un curset d'iniciació de Piragüisme, organitzat pel Consell de Mallorca, durant aquest mes de juny.

CICLISME

Encara que en es moment de concloure aquest SAIG no està totalment confirmat, podem dir que sa carrera anual de sa Talaieta està en tractes per dur-se a terme i a més es disputaria es Campionat de Balears.

Com deim, es detalls d'aquesta prova s'han d'acabar de matitzar, però creim que sa voluntat d'en Joan Talaieta, en Toni Cerdà i més col·laboradors durà una bona diada ciclista a Algaida.

Anim!

FUTBOL

Sa temporada no ha estat bona: els juvenils descendeixen de categoria i l'equip de Primera Regional també. S'empat aconseguir a sa darrera

jornada dins Alcúdia no va esser suficient. Moltes causes han contribuït a aquest final i seria massa llarg comentar-les. Ara lo que interessa és corregir equivocacions i preparar bé sa pròxima temporada, amb vistes, si és possible, a recuperar lo que enguany hem perdut.

Lo que hem dit més d'una vegada i ho repetim és que en els moments difícils és quan es veuen els bons aficionats.

Escrivim això dia 1 de juny i avui vespre s'ha de celebrar l'Assemblea General de socis que no podem recullir a la nostra crònica. Sembla que hi haurà directiva i, sigui quina sigui, pot comptar amb la nostra col·laboració.

Vos oferim l'estat de comptes que es presentarà a l'Assemblea.

En quant als infantils, el passat mes de maig i a Gràcia va tenir lloc la cloenda de sa Temporada. En dit acte es va fer balanç de sa temporada i comptà amb sa presència de tots es Pares i al.lots integrants de s'equip així com, amb els col·laboradors aficionats d'aquest equip.

Els resultats finals de ses diferents puntuacions va esser:

1er regularitat: Pep Oliver. Premi sa Talaieta.

UNA XERRADETA.....acabament

va bé la selectivitat, m'agradaria estudiar Filologia Catalana i seguir escrivint poemes i investigant sobre el tema. Pens seguir fent feina a la Banda i a l'Orquestina.

6- Biel, sabem que ets un "virtuós" del clarinet; explica'ns un poc aquesta currolla teva.

M'agrada molt la música, i crec que fins ara és el que més ha estudiat. He acabat els cinc anys de Solfeig i enguany estic matriculat a Cinquè de Clarinet i primer d'Armonia.

Amb l'Orquestina hi duc molta d'il·lusió, i crec que a Algaida s'hauria de muntar una Escola de Música gratuïta, que presentàs els alumnes per lliure al Conservatori, si no hi ha el perill de quedar-se molt estancat.

la meva gran il·lusió seria tocar amb una Orquesta Simfònica, però a Palma hi ha molt poques oportunitats perquè hi ha molta de gent que estudia música.

Dia 3 de juny particip amb en Llorenç Caragol a la festa Fi de Curs del Conser-

vatori al Teatre Principal.

7- Tomeu, què penses de la Poesia Jove a les Illes?

Mira, quan anàrem a Barcelona dels 5 premis de poesia quatre varen esser per les Illes, dos a Lluçmajor i dos a Eivissa, només un va esser pel Principat, el que repartia els premis no se va cansar de dir que les Illes arrasaven amb els premis.

A l'Institut hi ha companys meus que escriuen molt bé, que fan molt bona poesia, entre tot aquest grup feim una activitat extraescolar, tots els dimecres, amb en Damià Pons on llegim poesia en Llengua Catalana, poesia sobretot moderna (Rosseló Pòrcel, Vicenç Andrés Estellés, Espriu, Huguet...) que m'ha ajudat molt a conèixer poetes que hn influït molt en la meua manera d'escriure, ara escric en rima lliure.

Com va dir en Santiago Russinyol al pròleg de "la Columna de Foc" d'en Gabriel Alomar, Mallorca és terra de poetes.

MARGALIDA PUIGSERVER

sports

SPORTS...acabament

2on regularitat: Miquel Sastre. Premi Cas Colaús.

2on regularitat: Toni Barceló. Premi Cas Colaús

1er Goletjadors: Guillem Vanrell. Premi Toni Isern

2on goletjadors: Llorenç Jaume. Premi Salas.

1er Entrenaments: Guillem Vanrell. Premi La Caixa.

Bernat Puigserver i Pep Oliver. També Premi La Caixa.

Constància: Francisco Barceló i Gabriel Juan. Premi Xaloc.

Que fa el Consell Insular en Agricultura

El Consell Insular de Mallorca té un programa d'adquisició de finques destinades a la protecció de la natura, a l'ús públic i a l'experimentació agrícola.

Ha elaborat un pla de rejuveniment de les plantacions de garrovers. Impulsa les fires agrícoles i ramaderes com a vehicle de potenciació del nostre camp. Per tal de millorar la cabanya du a terme una campanya de vacunació contra la brucel·losi i la tuberculosi i una altra de millora genètica.

Altres actuacions destacades són:

—Campanya d'adequació de molins de vent per a extracció d'aigua.

—Foment de la construcció de sitges per emmagatzemar pinsos.

—Instal·lació d'hivernacles a les escoles.

—Distribució de carpes per repoblar safareigs.

Consell Insular
de Mallorca

c/ Palau Reial, 1

una xerradeta amb...

Biel Torres i Tomeu Salas

Amb en Biel Torres i en Tomeu Sales m'uneix des de fa molt de temps una bona amistat, junts hem fet xerrades molt agradables, la d'avui és amb motiu d'haver estat premiats, tots dos, amb un Primer Premi a les II Jornades d'Intercanvi Escolar a Barcelona.

1- Qui organitzava aquestes jornades i com en vàreu tenir coneixença?

Cada any el Congrés de Cultura Catalana les organitza. Enguany se celebraren el 3 i 4 de Maig sota el lema "El país a l'escola".

Sabérem d'aquestes jornades gràcies a en Damià Pons, professor de l'Institut Maria Antònia Salvà de Lluçmajor on estudiem; jo faig COU (Tomeu) i jo tercer de BUP (Biel). En Damià sempre està informat de les Jornades, cursos i trobades que se celebren, sobretot a nivell de Països Catalans, això ens ha permès conèixer molta de gent que té les mateixes curolles que nosaltres.

2- Biel, tu fores guanyador, amb altres companys, d'un primer premi sobre investigació; de què tractava aquest treball?

El tema era "Aproximació al mallorquinisme polític". Intentàvem exposar les idees principals de tots els autors que han opinat sobre l'autonomia a Mallorca, de Miquel dels Sants Oliver a Josep Melià i Gregori Mir. En concret jo vaig fer feina sobre la figura d'en Gabriel Alomar.

A part del nostre treball l'Institut de Lluçmajor en presentava un altre, també format per un grup de sis persones que no resultaren classificats.

3- Tomeu, tu guanyares un primer premi de Poesia Jove, quin poema presentares?

Vaig presentar un poema basat en l'obra de la Balanguera que va sortir publicat damunt ES SAIG. A part de jo,

de l'Institut hi varen venir 4 persones més que presentaren els seus poemes (al.lots de tercer de BUP i COU). Un company meu de Lluçmajor va guanyar també un primer premi de poesia.

4- Com va esser la selecció i quin premi guanyàreu?

De totes les poesies presentades seleccionaven les cinc millors i totes eren primer premi, ben igual que als treballs d'investigació.

El premi consistia amb un "lot" de llibres i una subscripció a una revista literària.

5- De cara al futur, quins són els vostres projectes?

Biel: En haver acabat el COU, l'any que ve, m'agradaria estudiar Història i especialitzar-me en Història d'Art. Seguiré amb els meus estudis al Conservatori, fent feina a la Banda de Música i a l'Orquestrina.

Tomeu: De cara a l'any que ve, i si segueix a la plana anterior